

Nr 25.

Av herr **Thoren**, om ökad ersättning åt vissa värnpliktiga.

Utbildningstiden för värnpliktiga enligt värnpliktslagen av den 12 juni 1925 är för värnpliktiga i allmänhet tilldelade infanteriet, trängen och intendenturtrupperna 140 dagar, för värnpliktiga tilldelade kavalleriet, artilleriet och ingenjörstrupperna 200 dagar, för underbefäl och fackmän vid infanteriet, trängen och intendenturtrupperna 225 dagar samt för studenter och likställda i befälstjänst 260 dagar.

De värnpliktiga erhålla för varje tjänstgöringsdag en avlöning av 50 öre. Värnpliktig, som har att fullgöra längre tjänstgöring än 140 dagar, åtnjuter för överskjutande tid en krona om dagen. Denna bestämmelse gäller icke värnpliktig, som på grund av samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring fullgör tjänstgöring i annan ordning.

Det arvode av en krona om dagen, som utgår till värnpliktig, som har att fullgöra längre tjänstgöring än 140 dagar, får väl anses som en slags ersättning för de extra uppoffringar, som staten pålagt dessa värnpliktiga. Men den kan ingalunda anses vara en skälig ersättning för de olägenheter och uppoffringar, vilka särskilt de, som uttagas till underbefäl och fackmän samt studenter och likställda, få underkasta sig. Dagavlöningen borde vara avsevärt högre för alla, som ha längre tjänstgöring än 140 dagar. Men då en sådan höjning skulle draga betydande kostnader för staten, torde det vara nödvändigt att inskränka sig till mera blygsamma anspråk på statskassan och ifrågasätta en högre avlöning endast för dem, som ålagts de största uppoffringarna och den tyngsta försvarsbördan, nämligen studenter och likställda.

Deras antal är icke så avskräckande stort, att en höjning av dagavlöningen till denna grupp värnpliktiga icke av statsfinansiella skäl skulle kunna låta sig göra. Försvarsrevisionen har beräknat den årligen vid hären inskrivna kontingenten studenter och likställda till i medeltal 1,256 man (officersaspiranterna inberäknade). Därtill komma 93 man, som tjänstgöra som läkare, 17 som tandläkare, 8 som apotekare och 12 som veterinärer, samt de studenter, som äro anställda vid specialvapnen. Det årliga antalet antagna officersaspiranter beräknas till 131 man och reservofficerarnas antal till

169 man. Hela antalet studenter och likställda skulle således uppgå till i runt tal 1,500 man. För att staten nu skall komma ifrån en del kostnader för krigsorganisationen har den pålagt de värnpliktige studenterna, av vilka en del ha det i ekonomiskt avseende rätt så bekymmersamt, en tyngre försvarsbörda än andra medborgare.

Riksdagen avtog förra året ett framfört förslag om skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning, huruvida icke studenter och likställda kunde erhålla samma utbildningstid som andra värnpliktiga. Men så länge denna särskilda studentorganisation skall finnas för utbildning av underbefäl, borde åtminstone den rättvisan vederfaras dessa värnpliktige, att de finge en något större ersättning för den extra tjänst de göra staten. Värnpliktig, som har att fullgöra längre tjänstgöring än 225 dagar, borde för överskjutande tid åtnjuta minst två kronor om dagen. Det skulle bli en merkostnad för staten av omkring 50,000 kronor om året.

Med stöd av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta, att värnpliktig, som har att fullgöra längre tjänstgöring än 225 dagar, skall för överskjutande tid åtnjuta två kronor om dagen.

Stockholm den 18 januari 1929.

Carl Thorén.